

REPORTAGE In acht jaar tijd vier verschillende colleges in Leiderdorp

'Driekwart van de tijd ben je bezig je rug te dekken, dat vreet energie'

Drie wethouders sneuvelden de afgelopen vier jaar in Leiderdorp. Eén van de drie was pas tien dagen in functie. En dan waren er ook nog twee wethouders die onnodig ontslag namen, omdat hun college viel en zij niet bedachten dat ze demissionair op hun post moesten blijven. Die keerden na ruim een maand weer terug.

Aad Rietveld
a.rietveld@mediahuis.nl

Leiderdorp ■ Nee, een voorbeeld van politieke stabiliteit was Leiderdorp de afgelopen jaren allerm minst. De gemeente telde de afgelopen acht jaar vier verschillende colleges van burgemeester en wethouders en zag in die tijd vier wethouders vertrekken. Tussen 2014 en 2018 tikte de gemeente 304,571 euro af voor de wachtgelden, voornamelijk voor oud-wethouders.

„Nou en”, zegt fractievoorzitter Hugo Langenberg van de Lokale Partij Leiderdorp (LPL), de grote winnaar van de verkiezingen van 2018. „Als een wethouder niet functioneert dan moet 'ie vertrekken. Dat hoort bij de politiek en daar krijg je een mooi wachtgeld voor. En je moet als coalitiepartij en als wethouder ook op grond van je overtuiging kunnen zeggen: ik kap ermee.”

CDA'er Jeff Gardeniers was op 26

november 2018 de eerste Leiderdorpse wethouder die het veld moest ruimen, een half jaar nadat hij was aangetreden. Hij stuurde een email van een projectontwikkelaar die woningen wilde bouwen op de plek van rooms-katholieke kerk De Menswording door aan zijn partijgenoten, die de kerk graag wilden behouden. Die stuurden de brief weer door aan anderen. Maar die email was gericht aan burgemeester en wethouders en dus vertrouwelijk, zeiden zijn collega-wethouders, die het bouwplan steunden.

Heisa

Gardeniers, die van 2016 tot 2018 ook al wethouder was, heeft er geen moeite mee om te erkennen dat hij een fout heeft gemaakt. „Ik heb te veel vertrouwen gehad in mensen in mijn eigen partij.” Maar de 'heisa' die daarover door zijn coalitiegenoten werd gemaakt, vindt hij overdreven. „De politiek in Leiderdorp is de afgelopen jaren meer zwart-wit geworden”, zegt

Leiderdorp in cijfers

Gemeente: Leiderdorp
Aantal inwoners: ruim 27.000
Aantal wethouders in college: 3
Aantal opgestapte wethouders sinds 2014: 4
Uitgegeven wachtgeld: 304,571 euro tussen 2014 en 2018

hij. „Het is minder samen zoeken naar een oplossing. Je krijgt heel snel een gele of een rode kaart. Driekwart van de tijd ben je bezig je rug te dekken, naar de oppositie, de coalitie, de ambtenarij. Dat vreet energie.”

Het is een makke van de Leiderdorpse politiek, zegt fractievoorzitter Olaf McDaniel van de PvdA. „We zijn weinig vergevingsgezind. Gardeniers was een goede wethouder en volgens mij hoefde hiervoor hij niet op te stappen, maar zijn collega's accepteerden hem niet meer.”

Naïviteit

McDaniel is al achttien jaar raadslid en was zelf twee jaar wethouder. In die tijd zag hij tal van wethouders sneuvelen. „Even kijken: Roest, Wassenaar Van der Eng, Gardeniers, Beekhuizen, De Bas.”

Behalve een gebrek aan vergevingsgezindheid ziet hij daar een tweede reden voor. „Er worden soms wethouders naar voren geschoven die niet voldoende gewicht hebben. Er is nogal wat politieke naïviteit. Neem nou die twee wethouders die hun ontslag indienden toen hun college was gevallen. Die lieten hun eigen emoties overheersen over hun verstand. Als een kabinet of een college valt, dan ga je demissionair verder, dat leer je in de eerste klas van de middelbare school bij maatschappijleer.”

Automobilisten die vanuit Leiden de Zijlbrug oversteken, mogen straks op de Oude Spoorbaan in Leiderdorp 70 rijden. De LPL blies het college op om dat (tevergeefs) te voorkomen. ARCHIEFFOTO HIELCO KUIPERS

„De Leiderdorpse politiek is weinig vergevingsgezind”

*OSE

„Als een wethouder niet functioneert dan moet 'ie vertrekken. Dat hoort bij de politiek en daar krijg je een mooi wachtgeld voor”

Twee van de drie vertrokken wethouders in Leiderdorp waren vertegenwoordigers van Langenbergs LPL. In de eerste van de twee, Angélique Beekhuizen, zegde Langenberg in oktober 2019 zelf het vertrouwen op. „Ze kwam niet voldoende op voor onze lokale belangen”, zegt Langenberg. „Wij wilden in een regionale nota over jeugdzorg wat specifiek Leiderdorpse punten opnemen, maar zij weigerde opnieuw met de wethouder van Leiden te gaan onderhandelen.”

Beekhuizen zelf wil over haar gedwongen vertrek als wethouder niet praten. „Ik wil die periode achter mij laten, ik heb geen zin om dat weer op te rakelen.” Ze bleef wel in de politiek. Beekhuizen stapte over naar de lokale VVD en heeft in het bestuur van die partij de portefeuille 'opleiding en talent management'.

Opgeblazen

Als vervanger vloog de lokale partij Martine de Bas in, een voormalig raadslid voor D66 in Oud-Beijerland. Op 8 november 2019 werd zij als wethouder geïnstalleerd, tien dagen later blies haar eigen partij de coalitie op. „Het zou goed zijn als jullie wat meer naar elkaar luisteren en minder met macht bezig zijn”, hield zij bij haar vertrek de gemeenteraad voor.

Het conflict ging over de Leidse Ring Noord, een snelle verbinding

tussen de rijkswegen A4 en A44, die de centra van Leiden en Leiderdorp moet ontlasten. CDA en VVD wilden op het Leiderdorpse deel van die ring – de Oude Spoorbaan – een maximumsnelheid van 70 kilometer per uur toestaan. Langenbergs LPL vond dat zijn coalitiegenoten daarmee de oren te veel lieten hangen naar grote buurman Leiden, dat die 70 kilometer eiste van Leiderdorp, terwijl op het Leidse deel van de ring overall 50 kilometer het maximum is.

Oude Spoorbaan

De LPL hoopt met PvdA, GroenLinks en D66 een nieuwe coalitie te smeden die in ieder geval stond voor 50 kilometer op de Oude Spoorbaan. Die gesprekken liepen al snel stuk en D66 schoof in plaats van de LPL aan bij CDA en VVD in het college. En al waren de Democraten in de oppositie ook altijd voorstander van 50 kilometer op de Oude Spoorbaan, in het college gingen zij akkoord met 70.

„We konden het met D66 niet eens worden over de financiën”, vertelt McDaniel. „En daarmee komen we op de derde oorzaak van al die gevallen wethouders: de idiosyncratische (merkwaardige; red.) benadering van het geld. VVD en D66 zijn enorm gefocust op lage lasten. Ze gaan al bezuinigen als er maar een tekort wordt vermoed. Wij deden daar wat te makkelijk over, vond D66.”

Gevallen wethouders Leiderdorp

■ **Michiel van der Eng** moet in 2016 vertrekken als wethouder financieën, als CDA en VVD zijn partij D66 uit het college zetten. D66 zette kwaad bloed bij de coalitiepartners door met het voorstel te komen om in Leiderdorp één huisje voor een ex-dakloze te bouwen.

■ **CDA'er Jeff Gardeniers** neemt in 2018 ontslag nadat hij een brief van een projectontwikkelaar, die was gericht aan burgemeester en

wethouders, heeft doorgestuurd naar zijn partijgenoten. Hij verspeelt daarmee het vertrouwen van zijn coalitiegenoten van VVD en LPL. Garderniers wordt kort daarna voorzitter van het CDA Leiderdorp.

■ **Wethouder Angélique Beekhuizen** van de Lokale Partij Leiderdorp wordt in 2019 door haar eigen partij uit haar functie gezet. Het argument: zij zou zich niet voldoende inzetten voor Lei-

derdorpse belangen. ■ **Martine de Bas** wordt op 8 november 2019 geïnstalleerd als opvolger van wethouder Beekhuizen, maar raakt tien dagen later al demissionair als haar eigen Lokale Partij Leiderdorp de coalitie opblaast vanwege een geschil met CDA en VVD over de maximumsnelheid op een ringweg. Als in januari 2020 een nieuw college van CDA, VVD en D66 aantreedt, vertrekt zij.

vertrek zijn niet altijd overtuigend. Je hebt minstens vijf minuten nodig om het aan kiezers uit te leggen, en dat is niet goed.”

'Dramatisch gedoe'

Langenberg zit er niet mee dat er drie wethouders zijn opgestapt. „Alsof dat zo vreselijk is. Er waren raadsleden die zeiden: we zijn de rizee van de regio. Dan denk ik: wat een dramatisch gedoe! Het moet niet zes keer in een periode gebeuren met dezelfde portefeuilles, maar verder... Een wethouder is gewoon een manager die beleid uitvoert, en als de fractie naar links wil en jij gaat als wethouder naar rechts, dan heb je een probleem.”

Ex-wethouder Michiel van der Eng (D66). FOTO HIELCO KUIPERS

Ex-wethouder Angélique Beekhuizen (LPL). FOTO HIELCO KUIPERS

Ex-wethouder Jeff Gardeniers (CDA). FOTO HIELCO KUIPERS